O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Chirchiq davlat pedagogika
universiteti rektori
G.I. Muxamedov
____
202_ yil “29” 08

SOTSIAL PSIXOLOGIYA
O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100 000	– Ta’lim
Ta’lim sohasi:	110 000	– Ta’lim
Ta’lim yo‘nalishi:	60310900	- Psixologiya (faoliyat turlari bo‘yicha)

Chirchiq- 2023

Fan/modul kodi SOPB110 SOPB210	O‘quv yili 2023-2024 2024-2025	Semestr 2-3	EKTS- Kreditlar 6-6
Fan/modul turi majburiy	**Ta’lim tili** O‘zbek/rus		**Haftadagi dars soatlari** 6

1.	Fan nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Sotsial psixologiya	180	180	360

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o`qitishdan maqsad - talabalarga shaxs va jamiyat o‘rtasidagi o‘zaro munosabatlarning turli qirralarini yoritishda zarur bo‘lgan nazariy-metodologik va uslubiy bazani hosil qilish, zamonaviy sotsial psixologiyaning tadqiqot metodlarini pedagogik va psixologik ish faoliyatida qo‘llay bilish, sotsial psixologiya shug‘ullanadigan fundamental masalalar - muloqot, katta va kichik guruhlar, etnik guruhlar sotsial psixologiyasi, shaxsning sotsial psixologik sifatlari, uning jamiyatda sotsiologik jarayoni, sotsiologik maskanlari, shaxsning sotsial ustanovkalari, shaxslararo munosabatlarda namoyon bo‘ladigan holatlar, boshqaruv psixologiyasi asoslari va liderlik muammolari, shuningdek konfliktologiya fanining predmeti va ob’ekti.

Fanning vazifasi - talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, shaxs va jamiyat munosabatlarni zarur metodkalar bilan o‘rganish, uslubiy bazani hosil qilish, zamonaviy sotsial psixologiyaning tadqiqot metodlarini pedagogik va psixologik ish faoliyatida qo‘llay bilish, katta va kichik guruhlar, etnik guruhlar sotsial psixologiyasi, shaxsning sotsial psixologik sifatlari, shaxsning sotsial ustanovkalari, shaxslararo munosabatlarda namoyon bo‘ladigan holatlar, boshqaruv psixologiyasi liderlik mezonlarini aniqlash, individual rivojlanish, treninglarni qo‘llay olish ko'nikmalarini kasbiy faoliyatida qo'llay olishiga erishish.

II.Nazariy qism(ma’ruza mashg'ulotlari)
II.I.Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Sotsial psixologiyaga kirish

Sotsial psixologiya metodini tushunish umumiy psixologiya va sosiologiya predmetini tushunishiga bog'liqligi. Psixologik va sosiologik adabiyotlarda Sotsial psixologiya predmetini birdek tushunishning yo'qligi. Sotsial psixologiya predmetiga nisbatan mavjud uch nuqtai nazar.

2-mavzu. Sotsial psixologiyaning shakllanishi va rivojlanishi, sotsial psixologik g'oyalarning shakllanish tarixi

Sotsial psixologiyaning sotsiologiya va psixologiya bilan bog'liqligi. Rus psixologiyasida sotsial psixologiyaning predmeti haqidagi bahslar. Sotsial psixologiyaning tarkibiy tuzilishi va ularning xarakteristikasini o'rganish,

	Sotsial psixologiya psixologiyaning boshqa sohalari bilan uzviyligi, Sotsial psixologiyaning rivojlanish tarixi. **3-mavzu. Sotsial psixologiyaning asosiy zamonaviv yo'nalishlari** Sotsial psixologik tadqiqotlar. Sotsial psixologiyada psixoanalitik konsepsiya. Sotsial psixologik yo'nalish. Kognitiv. Gumanistik yo'nalish. (gumanistik psixologining asosiy tamoyillari). **4-mavzu. Sotsial -psixologik tadqiqotlarning metodologiyasi va metodlari** Ilmiy bilim rivojlanishining zamonaviy bosqichida metadologik muammolar ahamiyatining o'sishi. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi tushunchasi. Sotsial psixologiyada talablar. Sotsial-psixologik tadqiqotning ikki asosiy tipi. Eksperimentli va korrelyasion. Ma'lumotlarning ishonchligini va sharti masalasiniochish xususiyati. **5-mavzu. Sotsial psixologiyada shaxs muammosi.** Psixoanaliz. Bixeviorizm. Sotsiometriya, guruhli dinamika maktabi. Kognitivizm. Interaktsionizm. Insonparvarlik psixologiyasi. Tranzakt tahlil. Ekzistentsial psixologiya. Guruhlar psixologiyasi, etnopsixologiya, oila psixologiyasi. **6-mavzu. Sotsial psixologiyada shaxs muammosi. Shaxsning sotsial- psixologik tipologiyasi** Shaxs, individ, individuallik tushunchalarining sotsial-psixologik mohiyati. Individning shaxs sifatida rivojlanishiga oid nazariyalarning mohiyati: biogenetik, sotsiogenetik va biosotsiogenetik nazariyalar. Z.Freyd bo'yicha "Men" obrazi va uning tuzilishi. Super ego - sotsial muhitdagi qadriyatlar va urf-odatlar sifatida shaxsning "Men"iga ta'sir o'tkazishi. Sotsial psixologiyada shaxsning sotsial tiplarini o'rganishning o'ziga xosligi va zarurligi: ekstrovert va introvert tiplar; mobil va rigid tiplar; dominant va tobe tiplar. **7-mavzu. Shaxsning ijtimoiylashuvi muammosi** Shaxsning sotsial-ijtimoiylashuvi tushunchasi. E.Frommning shaxs sotsial-ijtimoiylashuvi mexanizmlari haqidagi nazariyasi. Sotsia ijtimoiylashuv maskanlari. Mehnat jamoalari, OAV, din, nodavlat tashkilotlar - shaxs sotsial-ijtimoiylashuvida asosiy maskanlar sifatida. Sotsial - ijtimoiylashuv sohalari: faoliyat, muloqot va o'z-o'zini anglash sohasida ijtimoiylashuv. Sotsial -ijtimoiylashuv bosqichlari: mehnat faoliyatigacha bo'lgan davr, mehnat faoliyati davri va mehnat faoliyatidan so'nggi davrda shaxs sotsial- ijtimoiylashuvining o'ziga xos jihatlari. **8-mavzu. Shaxsning sotsial ustanovkalari** Ustanovka tushunchasi. Shaxs ustanovkalari - shaxs va jamiyat o'rtasidagi munosabatlar jarayonida muhim omillardan biri ekanligi. Shaxsning sotsial ustanovkalari: set va attitud shaxs ustanovkalarining o'ziga

xos bosqichi va ko‘rinishi ekanligi. M.Smitning uch komponentli strukturasi. Ustanovkaning kognetiv, affektiv va konativ qismlari. Ustanovkaga oid V.Yadovning dispozitsion kontseptsiyasi va uning mohiyati. Sotsial ustanovkalami o‘zgartirish muammosi.

9-mavzu. Shaxslararo munosabatlarda shaxs agressiyasi

Shaxslararo munosabatlarda shaxs agressivligining namoyon bo'lishi. Agressiya - bu shaxsning kimgadir ziyon etkazish maqsadida verbal yoki jismoniy zarar etkazishi ekanligi. Agressiya turlari: verbal va jismoniy agressiya va ulaming akti-passiv hamda to‘g‘ri-egri shakllari. Agressiyaning frustratsiya nazariyasi. Frustratsiya — ma'lum bir maqsad yo‘lida uchraydigan to‘siq ekanligi va uning bevosita agressiyaga olib kelishi.

10-mavzu. Sotsial va shaxslararo munosabatlar jarayonida namoyon bo‘ladigan shaxs xususiyatlari

Shaxs va uning egoizmi. Egoizm - bu shaxsning boshqalar manfaatidan o‘z manfaatini ustun qo‘yishi bilan bog‘liq bo‘lgan shaxs xususiyati ekanligi. Siyosatshunos olim Patrik Byukenenning gedonistik va egotsentristik xususiyatlami shakllanishiga ijtimoiy muhitning ta’siri haqidagi qarashlari. Egotsentrizm - ego “men”, senrum - doira markazi so'zlaridan olingan bo‘lib, shaxsning o‘z fikr-o‘ylari, qarashlari, maqsad va manfatlari doirasidan chiqib keta olmasligi va chiqib ketishni istamasligi bilan bog‘liq xususiyat ekanligi.

11-mavzu. Muloqot psixologiyasi

"Xalqlar psixologiyasi" uning tarixiy sabablari va vazifalari, Lasarus, Shteyntal tomonidan uni programmasining shakllanishi. "Xalqlar psixologiyasi"ga Vundtning maxsus yondashuvi. Omma va olomon psixologiyasi. Tard ishlarida uch manbani va ishlarida uch tugallanishni "Sotsial xatti-harakat instinkti" nazariyasi (Mak Daugall). Sotsial psixologiyaning chet eldagi hozirgi vaqtda mavjud bo'lgan asosiy nazariy kontsepsiyasi.

12-mavzu. Muloqot sotsial va shaxslararo munosabatlarning ifodasi

Shaxslararo munosabatlarga shaxslararo o‘zaro ta'sirning o'ziga xosligi. Shaxslararo muloqot va ommaviy kommunikatsiya. Muloqotning tuzilishi va vazifalari. Sotsial persepsiya va uning mexanizmlari. Shaxslararo idrok uning effekti. Muloqot axborot almashish sifatida. Kommunikativ to'siqlar va ularni bartaraf etish. Muloqotning intraktiv tomoni.

13-mavzu. Sotsial va shaxslararo munosabatlari

Katta guruhlar psixologiyasi muammosi. Katta guruhlarni sinflarga bo'lish zaruriyati. Noformal birlashmalar va stixiyali tashkil etilmagan guruhlar psixologiyasi.

14-mavzu. Sotsial psixologiyada katta ijtimoiy guruhlar psixologiyasi. Etnik guruhlar psixologiyasi.

Katta guruhlar va ularga xos xususiyatlar. Katta guruhlarni tadqiq etish shartlari. Etnik guruhlar - katta ijtimoiy guruhlarning bir toifasi ekanligi.

Etnopsixologiya - ayrim olingan millatlar psixologiyasidan tashqari, turli xalqlar, kichik milliy guruhlar psixologiyasini turli madaniy-tarixiy muhitlarda o‘rganuvchi fan tarmog‘i sifatida. Dastlabki etnopsixologik tadqiqotlaming mohiyati. A.R.Luriyaning O‘zbekistonda o‘tkazgan tadqiqotining asosiy natijalari.

15-mavzu. Sotsial psixologiyada guruhlar muammosi

Katta Sotsial guruhlar psixologiyasini tadqiq etishning o'ziga xosligi, Sotsial psixologiya va ideologiyaning o'zaro munosabati.

16-mavzu. Sotsial psixologiyada katta guruhlarning o'rganilishi

Etnik guruhlarning psixologik xususiyatlari. Etnik guruhlarni tadqiq etishning metodologik printsiplari. Etnik kelib chiqish, etnik guruh mavjudligining Sotsial tarixiy sharoitlarga bog'liqligi. Ommaviy Sotsial jarayonlar va harakatlar psixologiyasi.

17-mavzu. Sotsial psixologiyada kichik guruhlar psixologiyasi: klassiflkatsiyasi, qonuniyatlar va dinamik arayonlar

Kichik guruhlarning shaxs rivojlanishida tutgan o‘rni. Kichik guruhlardagi sotsial-psixologik fenomenlar to‘g‘risida. Kichik guruhlaming klassifikatsiyasi: rasmiy va norasmiy guruhlar, birlamchi va ikkilamchi guruhlar. Referent guruh tushunchasi. Kichik guruhlarga oid qonuniyatlar. Kichik guruhlarda sodir bo’ladigan dinamik jarayonlar: guruhning tashkil topishi, hajmi, uyushqoqligi, guruhlardagi konformlilik, negativizm va liderlik hodisalarining sodir bo‘lishi va ulaming sotsial psixologik mohiyati.

18-mavzu. Kichik guruhlar psixologiyasi

Guruhlararo munosabatlar psixologiyasi Sotsial psixologiyaga nisbatan yangi soha. Chet el Sotsial psixologiyasida guruhlararo munosabatlarning o'rganilishi. Guruhlararo o'zaro ta'sirni guruhdagi ichki jarayonlarga ta'siri. Katta Sotsial guruhlar darajasida guruhlararo jarayon spesifikasi. Guruhlararo munosabatlar psixologiyasining amaliy muammolari.

19-mavzu. Boshqaruv psixologiyasi. Liderlik nazariyalari

Boshqaruv psixologiyasini o‘rganish - davr talabi. O‘rta Osiyo mutafakkirlarining asarlarida boshqaruv haqidagi fikrlarning yoritilishi. Boshqaruv haqida xorij psixologiyasidagi nazariyalar. Boshqaruv uslublari: avtoritar, demokratik va liberal boshqaruv uslublari: ularning afzalliklari va kamchiliklari. Pedagogik boshqaruvning sotsialogik jihatlari. Rahbarlik va liderlik tushunchasi, ular o‘rtasidagi farqlar. Liderlik haqidagi nazariyalar. Liderlik va superliderlik fenomenlari. Superliderga qo‘yiladigan talablar

20-mavzu. Oila funktsiyasi, oila tiplari va rollari

Oila funktsiyasi, oila tiplari va rollari. Oila funktsiyalari: reproduktiv, kommunikativ, iqtisodiy, tarbiyaviy, felisitologik, regulyativ, relaksasiya.

Funktsional va disfuntsional oilalar. Oilalarning tuzilmasi va xayot sifatiga ko'ra klassifikasiyasi. Oila dinamikasi. Turli klassifikasiyalar bo'yicha oilaning rivojlanish boskichlari. Oiladagi o'zgarishlar: pozitiv va negativ, kutilgan va kutilmagan o'zgarishlar va ularning er-xotin munosabatlariga

ta'siri. Oilaviy-rollarga nisbatan qo'yiladigan talablarga mutanosiblik.

21-mavzu. Psixologik adaptasiya va oila integrasiyasi

Psixologik adaptasiya va oila integrasiyasi. Oilaviy hayot soxasidagi adaptasion mexanizmlar. O'zaro moslashuvning psixologik mohiyati. Oilaviy adaptasiyaning asosiy turlari tushunchasi. Moddiy, axloqiy-psixologik. intim-shaxslilik adaptasiyalari. Oilaviy motivlar shakllanishi va rivojlanishiga olib keluvchi oila integrasiyasining ijtimoiy-funktsional mexanizmlari.

Oiladagi ijtimoiy-psixologik muhit. Nikohdan qoniqish omillarini sistemalashtirish. Er-xotin mutanosibligini nikohning muhim sharti sifatida tushunish.

Er-xotin qoniqanligi bo'yicha 3 yo'nalish: tizimli yondashuv, funktsional yondashuv, moslashuvchanlik yo'nalishi bo'yicha tadqiqotlari. Komplementarlik va gomogamlikning er-xotin qovushganligida qo'llanilishi.

22-mavzu. Ota-ona va farzandlar munosobatlarning xususiyatlari

Oilaviy muxitning bola psixologiyasiga ta'siri. Ota-onalar pozisiyasining shakllanishi. Reproduktiv ustanovkalar. Ehtiyojlar tushunchasi. Bolalarga ehtiyojdan qoniqish darajasi va uni yuzaga keltiruvchi omillar.

Ota-onalar pozisiyasining psixologik xususiyatlari.

Ota-onalik ustanovkasi turlari. Ota-onalik pozisiyasi, uning xarakteristikasi: faollik, adekvatlik, dinamiklik,prognostik. "Mistifikasiya" fenomen, uning formalari va bola shaxsini rivojlanishidagi o'rni. Ota-onalik pozisiyasini buzilish sabablari.

23-mavzu Reproduktiv ustanovkalar. Reproduktiv ehtiyojlar tushunchasi.

Bolalarda ehtiyojlarni qoniqqanlik darajasi va omillarini rivojlanishi.Ota-onalik pozitsiyasining psixologik hususiyatlari. Ota-onalik mehri tarixiy-madaniy fenomen sifatida. Oilada ota-ona va farzandlar munosabatining asosiy harkteristikasi.Ota-onalarning bolaga bo'lgan mehrini emosional jihatdan qabul qilish -komil inson taraqqiyot omili sifatida. Bola tarbiyasida ota va onaning roli.Otalik va onalik mehrining hususiyatlari (E.Fromm, A.Adler).

Onalik yosh-jinsiy va shaxslilik aynanligi bosqichi sifatida. Homiladorlik krizisi. Onalik deprivasiyasi.

Tug'ilish tartibiga karab bolaning pozisiyasi va shaxslilik xususiyatlarining o'ziga xosligi. Oilada tarbiya tiplari.

24-mavzu. Etnopsixologiya fanining predmeti, vazifalari va metodlari

Etnopsixologiya haqida umumiy tushuncha. Etnopsixologiya fanining predmeti, ob'ekti va vazifalari. Etnopsixologiyaning asosiy tushunchalari: "etnos", "madaniyat", "etnik identiklik". Etnopsixologiyaning nazariy va amaliy ahamiyati. Etnopsixologiya fanining muammolari.

Etnopsixologiyaning fanlararo xarakteri. Etnopsixologiyaning asosiy bo'limlari. Etnopsixologik tadqiqotlarda "Emic" va "Etic" yondashuvlar. Etnopsixologiyaning tadqiqot metodlari. Etnopsixologik tadqiqotlarni tashkil qilishning o'ziga xos xususiyatlari.

25-mavzu. Etnos va millat tushunchalarining qiyosiy tahlili

Etnos, elat, millat, irq tushunchalarining o'ziga xos jihatlari. Millat tushunchasi. Millatning psixologik asoslari mazmuni. Moddiy va ma'naviy madaniyat. Etnik muhit va etnik madaniyat. Etnik madaniyat xulq-atvor namunalari, qadriyatlari, mazmun-mohiyatlari tizimi sifatida. Etnosning yaxlit tizim sifatida mavjudligi. Turli elat vakillari xulq-atvorining psixologik o'ziga xosligi.

Shaxsiy o'zlikni anglash va etnik o'zlikni anglash tushunchalarining mushtarakligi. Etnik o'zlikni anglashning tarkibiy tuzilishi va funktsiyalari. Etnonim tushunchasi. Individ Sotsializasiyasida tilning o'rni. Bolalar Sotsializasiyasi va inkulturasiyasi. Shaxsning universallik va madaniy o'ziga xoslik nazariyalari muammosi. Millatning psixik qiyofasi va uning tarkibiy qismlari. Etnik olam tasavvurining tarkibiy tuzilishi. Etnik ustanovkalar va sxemalar.

26-mavzu. Milliy xarakter va etnik identiklik

Milliy xarakter va temperament. Milliy mentalitet va milliy tafakkur. Etnik identiklikning shakllanishi. Etnik identiklik turlari. Etnik identiklikning o'sishi va inqirozi fenomenlari. Milliy xarakterning asosiy nazariyalari. Milliy xarakterning asosiy o'lchovlari. Milliy va etnik ozchiliklarda etnik identiklik.

Milliy-psixologik o'ziga xosliklar tushunchasi, turlari va xususiyatlari. Milliy psixikaning funktsiyalari. Etnik ramzlar. Etnik ramziylashtirish mexanizmlari.

27-mavzu. Din psixologiyasining predmeti va metodlari

Din va din psixologiyasi tushunchalarining ta'riflari. Din psixologiyasi fanining umumiy tavsifi. Ilmiy bilimlar tizimida din psixologiyasining o'rni. Din psixologiyasining tadqiqot metodlari. Dinning psixologik nazariyalari.

Diniy ong tushunchasi. Diniy psixologiya va diniy mafkura. Diniy ibodat va uning dindor psixologiyasiga ta'siri. Diniy tasalli va diniy targ'ibot. Ishonch va uning turlari. Diniy e'tiqod. Ichki (botiniy) dindorlik - din psixologiyasi predmeti sifatida.

28-mavzu. Dinning shaxs shakllanishidagi o'rni va mohiyati

Diniy kechinmalarning psixologik tahlili. Psixologiya fanida diniy e'tiqod tushunchasiga yondashuv. Diniy amallar va diniy xulq-atvor. G.Ollport tadqiqotlarida dindor shaxsi tipologiyasi. V.Franklning hayot mazmuni to'g'risidagi ta'limotida dindorlik tushunchasi. Rasional va confessional yo'naltirilgan din psixologiyasi.

Diniy jamoa va din peshvolarining (rahnamolarining) insonga ko'rsatadigan psixologik ta'siri. Insonlarni diniy tashkilotlarga jalb etish xususiyatlari.

29-mavzu. Ta'lim tizimida sotsial muhit va uni barqarorlashtirish omillari

Maktabgacha ta'lim tizimida ijtimoiy psixologik muhitni tashkillashtirish. Maktab muhitida sotsial mnosabatlarni barqarorlashtirish o'quvchi va o'qituvchi, hamda ota-ona hamkorligini taminlash. Oila, MTT, maktab, OTM va mahalla hamda mas'ul tashkilotlar hamkorligini ta'lim klasteri sharoitida

muvofiqlashtirish.

30-mavzu. Tatbiqiy sotsial psixologiyasi

Sotsial fikr va Sotsial kayfiyat - ommaviy sotsial jarayonlarning muhim xarakteristikasi. Katta sotsial gruppalar psixologiyasining emosional tomonini. Sotsial fikr va sotsial kayfiyat shakllanishidagi ahamiyati.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1.Sotsial psixologiyaga kirish *(Ijtimoiy-psixologik muammolar tahlili).*
2.Sotsial psixologiyaning shakllanishi va rivojlanishi *(Jamiyat taraqqiyoti, falsafiy, sotsial va psixologik yondashuvlar tahlili).*
3.Sotsial psixologik g'oyalarning shakllanish tarixi *(Ijtimoiy va individual ong hamda g'oyalar tahlili).*
4.Sotsial psixologiyaning asosiy zamonaviy yo'nalishlari *(Sotsiologik nuqtai nazardan tahlil).*
5.Sotsial psixologiyaning asosiy zamonaviy yo'nalishlari (Psixologik nuqtai nazardan tahlil).
6.Sotsial -psixologik tadqiqotlarning metodologiyasi va metodlari *(Sotsial psixologiyaning asosiy metodlari).*
7.Sotsial -psixologik tadqiqotlarning metodologiyasi va metodlari *(Shaxs va jamiyat munosabatlarini o'rganish va ularning psixologik tahlili).*
8.Sotsial psixologiyada shaxs muammosi *(Shaxs ijtimoiy fenomen sifatida psixologik porteritini shakllantirish).*
9.Sotsial psixologiyada shaxs muammosi *(Ijtimoiy norma, sanksiya va rol trening mashg'uloti).*
10.Shaxsning sotsial-psixologik tipologiyasi *(Informatsion jamiyatda shaxs psixologisidga degradatsiyalar tahlili).*
11.Shaxsning sotsial-psixologik tipologiyasi *(Mavzuga oid trening mashg'uloti).*
12.Shaxsning ijtimoiylashuvi muammosi *(Milliy ma'naviy qadriyat va va shaxs ijimoiylashuv masalalari).*
13.Shaxsning ijtimoiylashuvi muammosi *(Trening mashg'uloti).*
14.Shaxsning sotsial ustanovkalari *(Ta'lim va tarbiya manbalarini dasturlovchi ijtimoiy ta'sir makonlari).*
15.Shaxsning sotsial ustanovkalari *(Trening mashg'uloti).*
16.Shaxslararo munosabatlarda shaxs agressiyasi *(Inson ehtiyojlari va agressiyani bog'liqligi).*
17.Shaxslararo munosabatlarda shaxs agressiyasi *(Talabalardagi frustratsiya, stress va agressiya).*
18.Shaxslararo munosabatlarda shaxs agressiyasi *(Bartaraf etuvchi trening mashg'uloti).*
19.Sotsial va shaxslararo munosabatlar jarayonida namoyon bo'ladigan shaxs xususiyatlari *(Faoliyat turlarida namoyon bo'lsh tahlili).*
20.Sotsial va shaxslararo munosabatlar jarayonida namoyon bo'ladigan shaxs xususiyatlari *(Trening mashg'uloti).*
21.Muloqot psixologiyasi *(Shaxslararo muloqot va ta'sir psixologiyasi).*
22.Muloqot psixologiyasi *(Muloqotni oshiruvchi trening mashg'uloti).*

	23.Muloqot sotsial va shaxslararo munosabatlarning ifodasi *(Muloqotchanlik sifatlarini takomillashtrish omillari).* 24.Muloqot sotsial va shaxslararo munosabatlarning ifodasi *(Muloqotchanlikni oshirish usullari va treninglar).* 25.Sotsial va shaxslararo munosabatlari *(Shaxslararo munosabatda muloqotning verbal, noverbal va parlingvstik jihatlaridan samarali foydalanish usullari).* 26.Sotsial va shaxslararo munosabatlari *(Muloqotning verbal va noverbal tomonlarini rivojlantirish treningi).* 27.Sotsial psixologiyada katta ijtimoiy guruhlar psixologiyasi. *(Guruhdagi o'zaro munosabatlarni o'rganishda "Guruh pirogi" mashqidan foydalanishi).* 28.Etnik guruhlar psixologiyasi *(Etnik muosabat va muloqotni psixologik omillari va ijtimoiy bag'rikenglik, trening mashg'ulotlari va munosabatlarni rivojlantiruvchi o'yinlar)* 29.Sotsial psixologiyada guruhlar muammosi *(Ta'lim jarayonidagi mikro va makro guruhlarni tadqiq etish)* 30.Sotsial psixologiyada guruhlar muammosi *(Liri -Sobchak interpersonal metodikasi asosida guruhiy munosabatlarni va shaxsning refleksiv mexanizmlarini o'rganish).* 31.Sotsial psixologiyada katta guruhlarning o'rganilishi *(guruhlarni o'rganish metodikalarini tahlili).* 32.Sotsial psixologiyada kichik guruhlar psixologiyasi: klassiflkatsiyasi, qonuniyatlar va dinamik jarayonlar *(tahliliy yondashuvlarni amalga oshirsh).* 33.Kichik guruhlar psixologiyasi (*Shaxs va uning o'ziga baho berishi haqida ko'nikma va malakalarni shakllantirish).* 34.Boshqaruv psixologiyasi. Liderlik nazariyalari *(Sotsiometriya" metodikasini asosida guruhiy munosahatlarni va lidirlik maqomini o'rganish va tahlil qilish).* 35.Oila funktsiyasi, oila tiplari va rollari *(Nizoli vaziyatlarni bartaraf etish treninglari).* 36.Psixologik adaptasiya va oila integrasiyasi (*Mavzuga doir metodikalar bilan ishlash ko'nikmasini shakllantirish*). 37.Ota-ona va farzandlar munosobatlarning xususiyatlari *(Shaxslararo munosabatlarni o'rganish metodkalarini klassifikatsiyalash).* 38.Reproduktiv ustanovka va reproduktiv ehtiyojlar tushunchasi. *(Reproduktiv muammolar tahlili).* 39.Etnopsixologiya fanining predmeti, vazifalari va metodlari *(Mavzuga doir metodikalar bilan ishlash ko'nikmasini shakllantirish).* 40.Etnos va millat tushunchalarining qiyosiy tahlili (*Mavzuga doir metodikalar bilan ishlash).* 41.Milliy xarakter va etnik identiklik *(Milliy xarakterni psixologik tahlili).* 42.Din psixologiyasining predmeti va metodlari *(Diniy tushunchalarning psixologik tahlili).* 43.Dinning shaxs shakllanishidagi o'rni va mohiyati *(Dinning shaxsga ta'sirini tahlili).* 44.Ta'lim tizimida sotsial muhit va uni barqarorlashtirish omillari *(Ta'limni muhitini o'rganish metodikalari bilan ishlash).* *45.*Tatbiqiy sotsial psixologiyasi *(Metodikalarni amaliyotda qo'llash kompetentligini shakllanganligini tahlili).*

	Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi. **Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:** 1.Sotsial psixologiyaga kirish 2Sotsial psixologiyaning shakllanishi va rivojlanishi 3.Sotsial psixologik g'oyalarning shakllanish tarixi 4.Sotsial psixologiyaning asosiy zamonaviy yo'nalishlari 5.Sotsial psixologiyaning asosiy zamonaviy yo'nalishlari 6.Sotsial -psixologik tadqiqotlarning metodologiyasi va metodlari 7.Sotsial -psixologik tadqiqotlarning metodologiyasi va metodlari 8.Sotsial psixologiyada shaxs muammosi 9.Sotsial psixologiyada shaxs muammosi 10.Shaxsning sotsial-psixologik tipologiyasi 11.Shaxsning sotsial-psixologik tipologiyasi 12.Shaxsning ijtimoiylashuvi muammosi 13.Shaxsning ijtimoiylashuvi muammosi 14.Shaxsning sotsial ustanovkalari 15.Shaxsning sotsial ustanovkalari. 16.Shaxslararo munosabatlarda shaxs agressiyasi 17.Shaxslararo munosabatlarda shaxs agressiyasi 18.Shaxslararo munosabatlarda shaxs agressiyasi 19.Sotsial va shaxslararo munosabatlar jarayonida namoyon bo'ladigan shaxs xususiyatlari 20.Sotsial va shaxslararo munosabatlar jarayonida namoyon bo'ladigan shaxs xususiyatlari 21.Muloqot psixologiyasi 22.Muloqot psixologiyasi 23.Muloqot sotsial va shaxslararo munosabatlarning ifodasi 24.Muloqot sotsial va shaxslararo munosabatlarning ifodasi 25.Sotsial va shaxslararo munosabatlari 26.Sotsial va shaxslararo munosabatlari 27.Sotsial psixologiyada katta ijtimoiy guruhlar psixologiyasi. 28.Etnik guruhlar psixologiyasi 29.Sotsial psixologiyada guruhlar muammosi

	30.Sotsial psixologiyada guruhlar muammosi. 31.Sotsial psixologiyaning shakllanishi va rivojlanishi, sotsial psixologik g'oyalarning shakllanish tarixi 32.Sotsial psixologiyaning asosiy zamonaviv yo'nalishlari 33.Sotsial -psixologik tadqiqotlarning metodlari. 34.Sotsial psixologiyada shaxs muammosi. 35.Shaxsning sotsial- psixologik tipologiyasi. 36.Shaxsning ijtimoiylashuvi muammosi. 37.Shaxsning sotsial ustanovkalari. 38.Shaxslararo munosabatlarda shaxs agressiyasi. 39.Sotsial va shaxslararo munosabatlarda namoyon bo'ladigan shaxs xususiyatlari. 40.Muloqot psixologiyasi. 41.Muloqot sotsial va shaxslararo munosabatlarning ifodasi. 42.Sotsial va shaxslararo munosabatlari 43.Sotsial psixologiyada katta ijtimoiy guruhlar psixologiyasi 44.Etnik guruhlar psixologiyasi 45.Sotsial psixologiyada guruhlar muammosi
3	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetentsiyalar)** Fan bo'yicha talabalarninig bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. *Talaba:* - talabalar sotsial psixologiyaning umumiy asoslari fan sifatida ekanligini, sotsial psixologiyaning umumiy asoslari, muloqot va guruh psixologiyasi, boshqaruv psixologiyasi, shaxs va shaxslararo munosabatlar psixologiyasi, konfliktlarning vujudga kelish sabablari, konflikt tuzilishi, konfliktlarning klassifikatsiyasi, ***tasavvurga ega bo'lishi;*** - shaxslararo munosabatlar va guruh psixologiyasi, shuningdek konfliktlami boshqarish va o'rganishda axborotli yo'nalish, konfliktlami tadqiq qilishning tizimli- axborotli muammosi, qarshi tomon bilan muloqot uchun axborotlarni buzish va silliqlashga doir qonunuiyatlami ***bilishi va ulardan foydalana olishi;*** sotsial psixologiyaning asosiy metodlaridan foydalangan holda, muloqot va guruh psixologiyasi, boshqaruv psixologiyasi, shaxs va shaxslararo munosabatlar psixologiyasi, konfliktlarning vujudga kelish sabablari, konflikt tuzilishi o'rganish va tahlil qilish jarayonini tashkil qilish o'tkazish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.***
4	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • amaliy ishlarni bajarish va xulosalash; • interfaol keys-stadilar; • blis-so'rov; • guruhlarda ishlash;

	• taqdimotlarni qilish; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar:** 1.Karimova V. Ijtimoiy psixologiya. -T.: «Fan va texnologiya», 2012,-172 b. 2.Ismoilova N.Ijtimoiy psixologiya: o'quv qo'llanma / N. Ismoilova, D. Abdullayeva; O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.- Toshkent: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti, 2013.- 168 b. 3.Hayitov O.E., Djalalova S.M. Boshqaruv psixologiyasi: O'quv qo'llanma. Oliy o'quv yurtlari magistratura bosqichi talabalari uchun // V.M.Karimovaning umumiy tahriri ostida. – T.: TDIU, 2008. – 184 b. 4.Ijtimoiy psixologiya:Ma'ruzalar kursi / B.N.Sirliev, R.X.Dushanov, I.X.Kalonov –T.: O'zbeiston Respublikasi IIV Akademiyasi, 2019.-633 b. 5.Akramova F.A. Ijtimoiy psixologiya:o'quv qo'llanmasi.- T., 2007.-166 b. 6.Karimova V.M., Akramova F.A. Psixologiya: Ma'ruzalar matni - TDIU, 2005 - 210 b. 7.Andreyeva, G. M. Sosialnaya psixologiya : uchebnik dlya visshix uchebnix zavedeniy / Andreyeva G. M. - Moskva : Aspekt Press, 2017.- 363 s. 8.Andreeva T. V. Semeynaya psixologiya: Ucheb. posobie. - Spb.: Rech, 2019.-244 c. 9. G'oziyev E. G'. Ijtimoiy psixologiya. - Toshkent., 2020. 10.Karimova V.M. Sotsial psixologiya. - Toshkent, 2022. **Qo'shimcha adabiyotlar** 1.Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy tahlil qattiy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatini kundalik qoidasi bo'lishi kerak O'zbekistan Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi //Xapk so'zi gazetasi 2017 yil 16 yanvar №11. 2.Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. "O'zbekiston" 2016. 3.Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. "O'zbekiston" 2017 4.O'zbekiston Prezidenti SHavkat Mirziyoev 2017—2021 yillarda O'zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakat strategiyasi. 7 yanvar 2017 yil. 5.Rensh M.A., Sadovnikova N.O., Lopes Ye.G. Sotsialno-psixologicheskiy trening: Praktikum. Yekaterinburg: Izd-vo GOU VPO «Ros. gos. prof.-ped. un-t», 2007. 190 s. 6.Svensiskiy AL.Sotsialnaya psixologiya: Uchebnik.— M.: TK Velbi, Izd-vo

	Prospekt,2004. - 336 s. 7.Kostyuk I.A. Sotsialnaya psixologiya : uchebnoe posobie dlya bakalav-rov / I. A. Kostyuk. – Omsk: Izd-vo OmGA, 2017. – 120 s. 7.Sotsialnaya psixologiya : sovremennaya teoriya i praktika:[ucheb. posobie] / [V. V. Makerova, E. L. Bodnar, A. A. Lyubyakin,L. V. Okonechnikova, A. M. Vilgelm, E. E. Simanyuk ; pod obsh. red. L. V. Okonechnikovoy] ; M-vo obrazovaniya i nauki Ros. Federatsii, Ural. feder. un-t. – Yekaterinburg : Izd-vo Ural. un-ta,2016. – 228 s. **Axborot manbaalari** http://www.edu.uz(O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi sayti.) http:www.uzedu.uz –(O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi sayti). http://www.gov.uz– (O‘zbekiston Respublikasi hukumati portali) www.cspu.uz (Chirchiq davlat pedagogika universiteti veb sayti.) www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O‘z.MK)
7.	**Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2023 yil “______” _______________dagi qarori bilan tasdiqlangan**
8.	**Fan/modul uchun ma’sullar:** **N.J.Eshnayev** - CHDPU, “Psixologiya” kafedrasi dotsenti, falsafa fanlari nomzodi
9.	**Taqrizchilar:** **N.B.Atabayeva** Nizomiy nomidagi TDPU “Psixologiya” kafedrasi dotsenti, psixologiya fanlari doktori **Sh.R.Samarova** ChDPU “Psixologiya” kafedrasi mudiri, psixologiya fanlari nomzodi, dotsent